

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 1975

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
108

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 48

Περί της Εθνικής Σημαίας της Ελλάδος, του Εμβλήματος της Ελληνικής Δημοκρατίας, του όρκου των αναλαμβανόντων δημοσίων εν γένει υπηροσίων, του τύπου των σφραγίδων των Δημοσίων Αρχών και των εγγράφων τούτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, απέφασισαμεν:

Άρθρον 1.

1. Η Εθνική Σημαία της Ελλάδος είναι κυανόλευκος, αποτελείται εξ ορθογωνίου υφάσματος του οποίου η επιφάνεια είναι κυανή, διαιρουμένη εις τέσσαρα ίσα ορθογώνια δια λευκού σταυρού, εκτεινομένου μέχρι των πλευρών αυτής.

2. Αι διαστάσεις της Εθνικής Σημαίας των λευκών και κυανών τμημάτων αυτής, ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται δια Προεδρικού Διατάγματος εκδιδόμενου τη προτροπή του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Άρθρον 2.

1. Το Έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας συντίθεται εκ κυανού θυρεού, σχηματίζοντος αίχμην εις το μέσον της κάτω πλευράς αυτού, φέρει άργυρούν σταυρόν κατά το μέσον, περιβάλλεται δε εξ ολοκλήρου κυκλικώς εκ δύο κλάδων δάφνης διασταυρουμένων υπό την αίχμην της κάτω πλευράς αυτού.

2. Το μήκος των κατακορύφων πλευρών του θυρεού είναι μείζον του μήκους των οριζοντίων πλευρών αυτού κατά το 1/8 αυτού.

Άρθρον 3.

1. Ο κατά τας κειμένας διατάξεις διδόμενος όρκος του αναλαμβάνοντος οιονδήποτε δημόσιον αξίωμα ή λειτουργήμα ή καταλαμβάνοντος οϊανδήποτε θέσιν λειτουργού ή υπαλλήλου επί σχέσει δημοσίου δικαίου παρά τῷ Δημοσίῳ ή Ὁργανισμῷ Τοπικῆς Αυτόδιοικῆσεως ή ἐτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου έχει ως ἀκολουθῶς:

«Ὁρκίζομαι νά φυλάττω πίστιν εις τήν Πατρίδα, ὑπακοήν εις τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους καὶ νά ἐκπληρῶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

2. Ἐν τέλει τοῦ κατὰ τήν προηγουμένην παράγραφον ὅρκου προστίθενται: αὶ κατὰ νόμον εἰδικότεραι διαβεβαιώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπηρεσιακὰ καθήκοντα τοῦ ὀμνύοντος.

Άρθρον 4.

1. Μέχρις ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ κατάρτισιν Συντάγματος, αὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἄπαντες οἱ λοιποὶ ἐκτελεστοὶ τίτλοι ἐκδίδονται καὶ ἐκτελοῦνται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας.

2. Τὰ ὑπὸ ἄλλον τύπον ἐκδοθέντα μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπόγραφα ἐκτελεστών ἐν γένει τίτλων παραμένουν ἰσχυρὰ καὶ ἐκτελοῦνται ὡς ἔχουν.

Άρθρον 5.

1. Η Μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς ἀποτελεῖ κύκλον διαμέτρου 0,06 τοῦ μέτρου, τὸ κέντρον τοῦ οἴοιου καταλαμβάνει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος Έμβλημα, περίξ δὲ αὐτοῦ φέρει τὰς λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

2. Η σφραγίς τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἐπαλλήλων ὁμοκέντρων κύκλων, ἡ διάμετρος τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν οἴοιων ἔχει μήκος 0,045 τοῦ μέτρου. Εἰς τὸν ἐσωτερικόν κύκλον φέρεται τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος ἔμβλημα, περὶ τὸν δεῦτερον δὲ κύκλον καὶ εἰς τὸ ἄνω τμήμα αὐτοῦ αὶ λέξεις «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ», εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ κύκλου σχηματίζεται παράστασις κιονοκράνου.

Άρθρον 6.

1. Αἱ σφραγίδες τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν Ὑπουργείων καὶ Πρεσβειῶν, τοῦ Ἀρχηγείου τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῶν Ἀρχηγείων Στρατοῦ, Ναυτικοῦ καὶ Ἀεροπορίας ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων καὶ ὁμοκέντρων κύκλων, ἡ διάμετρος τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν οἴοιων εἶναι μήκους 0,04 τοῦ μέτρου.

Εἰς τὸν ἐσωτερικόν κύκλον φέρεται τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἔμβλημα, περὶ τὸν δεῦτερον κύκλον τὸ ὄνομα τῆς οἰκείας ἀρχῆς, εἰς δὲ τὸν ἐξωτερικόν κύκλον αὶ λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

2. Αἱ σφραγίδες τῶν δικαστηρίων ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων καὶ ὁμοκέντρων κύκλων, τῶν οἴοιων ὁ ἐξωτερικὸς ἔχει διάμετρον μήκους 0,04 τοῦ μέτρου. Εἰς τὸν ἐσωτερικόν κύκλον φέρουσ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος ἔμβλημα, περίξ αὐτοῦ κυκλοτερώς τὸ ὄνομα τοῦ δικαστηρίου ἡ τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν οἴοιαν ἀνήκει ἡ σφραγίς, εἰς τὸν ἐξωτερικόν δὲ κύκλον τὰς λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

3. Αἱ σφραγίδες τῶν λοιπῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους, τῶν Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αυτόδιοικῆσεως, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων ἡ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου, ἀποτελοῦνται, ὁμοίως, ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων καὶ ὁμοκέντρων κύκλων, ὁ ἐξωτερικὸς τῶν οἴοιων ἔχει διάμετρον 0,04 τοῦ μέτρου, φέρουσ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τὸ κατ' ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος ἔμβλημα, περίξ αὐτοῦ κυκλοτερώς, εἰς τὸ ἄνω μέρος τὸ ὄνομα τῆς ὑπερκειμένης, κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ παρόντος ἀρχῆς, εἰς τὸ κάτω μέρος τὸ ὄνομα τῆς ὑποκειμένης ἀρχῆς εἰς τὴν οἴοιαν ἀνήκει ἡ σφραγίς καὶ εἰς τὸν ἐξωτερικόν κύκλον τὰς λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

4. Ἡ Μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς, ἡ σφραγίς τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπόμεναι σφραγίδες τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, ὡς καὶ ἡ εἰς τὸ κέντρον αὐτῶν παράστασις τοῦ Ἐμβλήματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας ἔχουν κατὰ τὰ ἐν τέλει τοῦ παρόντος παρατιθέμενα ὑποδείγματα.

* Ἄρθρον 7.

1. Δ' ἀποφάσεων τῶν κατὰ περίπτωσιν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορίζονται αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον Ἀρχαί, Ὁργανισμοὶ καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αἵτινες δικαιούνται νὰ ἔχουν ἴδιαν σφραγίδα, τὸ ὑπεύθυνον πρὸς φύλαξιν αὐτῆς ὄργανον, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια.

2. Αἱ σφραγίδες τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀρχῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς αὐτὰς ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ οἱ εἰς τὰς ξένας γλώσσας ἐπίσημοι τίτλοι αὐτῶν, καθορίζονται ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος ὀριζομένων, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

* Ἄρθρον 8.

1. Ὁ σφραγιστὸς χάρτης, τὰ κινητὰ ἐπιστήματα πάσης ἀρχῆς ἢ Ὁργανισμοῦ ἀναγράφουν τὴν ἐνδειξιν «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

Ὁ τύπος, αἱ διαστάσεις, ὁ χρωματισμὸς καὶ λοιπὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, αἱ κλάσεις καὶ ἡ ἀξία τοῦ κινητοῦ ἐπιστήματος, τῶν εἰδικῶν ἐνσήμων ἐντύπων τῶν ταινιῶν εἰσπράξεως τοῦ φόρου καταναλώσεως καπνοῦ, ὁ τρόπος ἐπικολήσεως καὶ ἀκυρώσεώς των, ὁ χρόνος κυκλοφορίας τῶν πα-

λαιῶν τοιούτων ὡς καὶ ἡ ἐφ' ἄπαξ ἀνατρεπτικὴ προθεσμία διὰ τὴν προσαγωγὴν πρὸς ἀνταλλαγὴν τούτων ὑπὸ τῶν κατόχων, ὀρίζεται δι' ἀποφάσεων τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2. Τὰ κινητὰ ἐπιστήματα, τὰ ἔνσημα προξενικῶν τελῶν, τὰ ἔνσημα ἐντυπα συναλλαγματικῶν, τὰ ἔντυπα δηλώσεως ἐπὶ ἀτομικῇ εὐθύνη τοῦ δηλούντος ἢ θεβαιούντος, αἱ ταινίαι φορολογίας καπνοῦ καὶ αἱ πάσης φύσεως ἀξίαι τοῦ Δημοσίου, αἱ φέρουσαι τὰ καταργηθέντα ἐμβλήματα, νομίμως κυκλοφοροῦν καὶ χρησιμοποιοῦνται μέχρι ἀντικαταστάσεώς των δι' ἐπίσημάνσεως ἢ διὰ θέσεως εἰς κυκλοφορίαν νέων τοιούτων.

3. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν γραμματοσήμων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καθοριζομένων ἐνσήμων.

* Ἄρθρον 9.

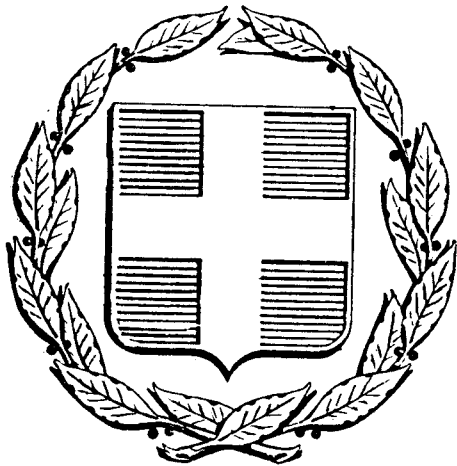
Τὰ πάσης φύσεως ἔντυπα, τὰ χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἐν γένει, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου φέρουν ἐν ἐπικεφαλίδι τὸ κατ' ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος ἔμβλημα καὶ τὰς λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

* Ἄρθρον 10.

Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργεῖται πᾶσα ἀντίθετος διάταξις ἀναφερομένη εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ρυθμιζόμενα θέματα.

* Ἄρθρον 11.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1975

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1975

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ